

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Kappa Revisjon ANS
Leif Weldings Vei 18
3208 SANDEFJORD

Vår referanse
24/11527
Deres referanse

16.01.2025

Tilsynsrapport

1. Innledning

Kappa Revisjon ANS (revisor) er valgt revisor for en stiftelse. Stiftelsen ble opprettet i 2016 med formål å tilgodese breddeidrett i en kommune. Midler ble tilført stiftelsen i 2017. Regnskapet for 2017 viser en egenkapital på over MNOK 400. Kappa Revisjon ANS ble forespurt om oppdraget basert på at Kappa Revisjon i mange år har vært revisor i oppretters selskaper.

Revisjonsplikten følger av stiftelsesloven. Fravær av eiere, og dermed eierstyring og eierkontroll, gir økt risiko. Generalforsamlingsoppgavene slik de fremgår av aksjeloven for aksjeselskaper, er for stiftelser delt mellom Stiftelsestilsynet og styret i stiftelsen. Dette tilsier en skjerpet aktsomhet for revisorer ved revisjon av stiftelser. Revisjonsplikt for stiftelser er viktig for den generelle tilliten til stiftelsesformen. I forbindelse med forslag til ny stiftelseslov har Stiftelseslovutvalget uttalt følgende om revisors rolle: «Revisor har derfor en viktig rolle, ettersom revisor representerer en uavhengig og informert instans som fører kontroll med stiftelsens styre. Revisor har med dette generelt en viktig rolle i å sikre at stiftelsen og styret arbeider etter sitt formål.»

Stiftelsesloven regulerer blant annet krav om etterlevelse av stiftelsens formål, krav til kapitalforvaltningen og for øvrig at virksomheten skal drives forsvarlig, herunder at stiftelsens interesser blir ivaretatt. Stiftelseslovens habilitetskrav skal bidra til å sikre at de som innehar roller i stiftelsen ikke utnytter dette til egen vinning. Fravær av eiere, og dermed eierstyring og eierkontroll, gir en økt risiko for brudd på bestemmelser som gjelder for virksomheten, noe som begrunner et offentlig tilsyn med stiftelser og plikt til å velge revisor. Revisor skal blant annet identifisere risikoene for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten de skyldes misligheter eller utilsiktede feil, herunder som følge av brudd på gjeldende lovkrav, se revisorloven § 9-4 tredje ledd, bokstav c og ISA 250. Nevnte standard klargjør revisors plikter ved vurdering av lover og forskrifter ved revisjon av regnskaper, ikke bare lover og forskrifter som har direkte betydning for regnskapet, men også andre lover og forskrifter der overholdelsen kan være av avgjørende betydning for driftsmessige forhold eller evne til å fortsette driften. Revisjonen skal utføres med profesjonell skepsis, se revisorloven § 9-4 fjerde ledd. De forholdene som begrunner stiftelsesloven og offentlig tilsyn, tilsier en skjerpet aktsomhet for revisorer i revisjonen av stiftelser. Stiftelsesloven § 44 omtaler særlige plikter for valgt revisor i stiftelser. Blant annet skal revisor i revisjonsberetningen uttale seg om stiftelsen er forvaltet og om utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig. Dersom styremedlemmer eller ansatte i stiftelsen, oppretter, eller nærstående av noen av disse, har mottatt lån eller annen ytelse fra stiftelsen, skal revisor attestere at ytelsen er i samsvar med lov, forskrifter og stiftelsens formål. Revisor må ha revisjonsbevis for konklusjonene i revisjonsberetningen og eventuelle attestasjoner, se revisorloven § 9-4 bokstav e. Revisjonsdokumentasjonen skal vise hva revisor har vurdert og gjort, se revisorloven § 9-9.

2. Bakgrunnen for tilsynet

Bakgrunnen for tilsynet er en revisjonsberetning for 2023 hvor det av revisjonsberetningen fremgår at det er stor uenighet i styret og at denne uenigheten, som har kommet til uttrykk i styrets årsberetning, ikke har fått betydning for revisors konklusjoner.

Stiftelsens styre besto i 2023 av 5 personer hvorav ett livsvarig styremedlem. Ett annet styremedlem er daglig leder i stiftelsen og styreleder i det heleide eiendomsselskapet. Et tredje av stiftelsens styremedlemmer er daglig leder i det heleide eiendomsselskapet. To medlemmer i fellesskap kan signere på vegne av stiftelsen. Styret bestod opprinnelig av tre personer utpekt av den som opprettet stiftelsen. Disse tre hadde et langvarig forhold til stifter, en som samboer i mange år og to som betrodde ansatte i den næringsvirksomhet stifter drev.

I styreberetningen for 2023 fremkommer det at det livsvarige styremedlemmet har betydelige innvendinger til det avlagte årsregnskapet. Revisor har avgitt en revisjonsberetning hvor det fremkommer under andre forhold at styremedlemmets forbehold og redegjørelse i årsberetningen ikke har betydning for konklusjonen om årsregnskapet. Gitt påstandenes art og omfang ba Finanstilsynet om en nærmere redegjørelse for utført revisjon, herunder de revisjonsbevis som er grunnlaget for at styremedlemmets påstander ikke har betydning for stiftelsens årsregnskap for 2023.

Revisor reviderer også stiftelsens heleide eiendomsselskap. Det livsvarige styremedlemmets innvendinger og forbehold omfatter også driften av dette datterselskapet.

3. Hva tilsynet omfattet

Utført tilsyn av revisjonen av den aktuelle stiftelsen var begrenset til:

- 1) Hvordan påstandene i styreberetningen fra det livsvarige styremedlemmet er håndtert av revisor. Disse påstandene kan oppsummeres til:
 - Skatteetatens vedtak er ikke korrekt reflektert i stiftelsens årsregnskap
 - Høye administrasjonskostnader i stiftelsen og stiftelsens datterselskap, herunder mangelfull fakturering av administrasjonskostnader fra datterselskapet til nærstående foretak
- 2) Kontroll av de revisjonsbevis revisor har innhentet for å kunne uttale seg om forvaltningen av stiftelsen og foretatte utdelinger samt kommunikasjon med stiftelsen og Stiftelsestilsynet
- 3) Gjennomgang av de vurderinger revisor har gjort knyttet til sin uavhengighet.

Finanstilsynet mottok revisors arbeidspapirer og redegjørelse knyttet til ovenstående tre punkter 30. september 2024. I tillegg mottok Finanstilsynet omfattende dokumentasjon sammen med tilsvar til foreløpige merknader 10. desember 2024.

Tilsynsrapporten omfatter også kommunikasjon som revisor har hatt med stiftelsen og Stiftelsestilsynet.

4. Revisjonen av påstanden; Skatteetatens vedtak er ikke korrekt reflektert i stiftelsens årsregnskap

Konklusjon

Det er ikke avsatt for skattekravet. Forholdet er mangelfullt omtalt i note. Det er ikke innhentet revisjonsbevis som klart underbygger hvorfor revisor som flertallet i stiftelsens styre, mener det er overveiende sannsynlig at Skatteetaten endrer sitt vedtak slik at hele kravet frafalles. Finanstilsynet mener at manglene utgjør brudd på revisorloven § 9-4 fjerde ledd, se ISA 500 punkt 6.

Begrunnelse

Det foreligger et vedtak fra Skatteetaten og en klage på vedtaket. Endelig resultat etter klagebehandling var ukjent på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Det regnskapsmessige utgangspunktet er at usikre forpliktelser skal bokføres jfr. regnskapsloven § 4-2 og § 6-2 D I 3.

Regnskapsloven § 4-2 angir at usikkerhet medfører bruk av beste estimat basert på tilgjengelig informasjon på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Dersom en sannsynlig forpliktelse allikevel ikke regnskapsføres, vil det være fordi et estimat ikke kan beregnes. I slike tilfeller skal forholdet opplyses i note, se regnskapsloven § 7-29. Note 9 er utarbeidet for å tilfredsstille kravet i § 7-29.

NRS 13 punkt 4.1 gir følgende regler knyttet til regnskapsføring av usikre forpliktelser:

- Dersom det er sannsynlighetsovervekt for at en usikker forpliktelse vil komme til oppgjør, og dersom verdien av oppgjøret kan estimeres pålitelig, skal forpliktelsen regnskapsføres. Beste estimat av verdien av oppgjøret skal føres som avsetning for forpliktelser i balansen.
- Dersom det er sannsynlighetsovervekt for at en usikker forpliktelse ikke vil komme til oppgjør, skal forpliktelsen ikke regnskapsføres. Det skal i dette tilfellet gis noteopplysning om forpliktelsen som angitt i pkt. 5.
- Dersom det er sannsynlighetsovervekt for at en usikker forpliktelse vil komme til oppgjør, men det ikke er mulig estimere verdien av oppgjøret pålitelig, skal forpliktelsen ikke regnskapsføres. Slike tilfeller forekommer svært sjelden. Det skal også i dette tilfellet gis noteopplysning om forpliktelsen.

Som det fremgår av note 9 har stiftelsen valgt å ikke regnskapsføre forpliktelsen til tross for at det foreligger et vedtak fra Skatteetaten. Det fremgår videre av note 9 at stiftelsen heller ikke har estimert den potensielle forpliktelsen, da det hevdes at dette er umulig å kvantifisere.

Revisjon av regnskapsestimater skal utføres i henhold til ISA 540. Revisors dokumenterte handlinger består av;

- Innhenting og gjennomgang av Skatteetaten vedtak
- Innhenting og gjennomgang av stiftelsens klage
- Konferert eksternt om innhold i note 9

Revisors vurdering av vedtaket og klagen er at stiftelsen vil få medhold i sin klage. Revisor har forelagt saken for ekstern ekspert. Det foreligger ikke skriftlig svar fra eksperten. Konklusjonen til revisor etter diskusjon med eksperten er at den informasjonen som fremkommer i note 9 er tilstrekkelig til å oppfylle kravene i regnskapsloven.

I annet avsnitt i note 9 kan det se ut som det ikke er mulig å kvantifisere kostnaden for stiftelsen dersom stiftelsen ikke skulle få medhold. Dette til tross for at kravet Skatteetaten har beregnet var kjent. Revisor har i tilsvaret opplyst at beregnet konsekvens av vedtaket, dersom det

oppretholdes, er årlig økt skattekostnad lavere enn vesentlighetsgrensen. Også beløp lavere enn revisors vesentlighetsgrense skal opplyses i note.

5. Revisjon av påstått høye kostnader til styret og daglige ledere og mangelfull fakturering av tjenester fra eiendomsselskapet til nærstående foretak

Konklusjon

Totalt kostnader til daglig ledelse og styret i stiftelsen og eiendomsselskapet fremstår objektivt sett beløpsmessig som høyt sammenliknet med gjennomsnittet for stiftelser av samme størrelse. Det er en rekke faktorer som må vurderes før det kan konkluderes om godtgjørelsene står i rimelig forhold til de ytelser som leveres. Revisor har tilstrekkelig revisjonsbevis for at det er fakturert for tjenester basert på inngåtte avtaler. Revisor har imidlertid ikke innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for sin konklusjon om at påstanden om høye kostnader til styret og daglige ledere ikke kan ha betydning for konklusjonen om årsregnskapet for 2023.

Revisor skulle dokumentert sin vurdering av styrets og daglige lederes godtgjørelse opp mot kravet i stiftelsesloven § 40, se ISA 315 og ISA 250. Revisor har ikke dokumentert sin vurdering av mulig brudd på ansettelsesavtalen knyttet til de to daglige lederes øvrige verv jf., revisorloven § 9-4 tredje og fjerde ledd. Disse forholdene er brudd på revisorloven § 9-4 tredje ledd bokstav e.

Begrunnelse

Påstanden gjelder kostnadsnivå knyttet til driften av stiftelsen og det heleide datterselskapet. Påstanden er at honorarer og lønn totalt sett medfører tapping av stiftelsen, dvs. at det ikke er rimelig samsvar mellom ytelse fra stiftelsen og motytelsen fra de to daglige lederne og styret.

Påstanden om mangelfull fakturering av tjenester gjelder for 2023 i hovedsak det heleide eiendomsselskapets oppfølging av en investering. Påstanden er at daglig leder i eiendomsselskapet bruker mer enn 50% av tiden sin på denne investeringen som stiftelsen indirekte eier 50% av, og at faktureringen ikke reflekterer denne tidsbruken. I arbeidspapir datert 22. april 2024 vurderer revisor styremedlemmets redegjørelse. Her fremgår det at daglig leder i stiftelsen ikke utfører tjenester for andre i 2023.

Finanstilsynet har mottatt et udatert notat fra revisor hvor det fremgår at det foreligger en avtale fra 2019 knyttet til tjenester som eiendomsselskapet skal levere og fakturere til det 50% eide selskapet det er investert i. Dokumentasjon knyttet til denne avtalen ble levert sammen med tilsvaret.

Når det gjelder påstanden om motstrid mellom ytelse og motytelse til de to daglige lederne som også er styremedlemmer i stiftelsen, viser revisor til at det i sin tid var et samlet styre som stod bak denne organiseringen og at Stiftelsestilsynet i rapporten fra januar 2020 fant organiseringen akseptabel.

"Stiftelsestilsynets overordnede vurdering er at det foreligger en konflikt i Stiftelsens styre som hindrer styret i den ordinære forvaltningen av stiftelsen. Konflikten har også pådratt Stiftelsen betydelige kostnader. Stiftelsestilsynet har imidlertid ikke funnet at Stiftelsen driftes eller at det foretas investeringer som på en måte som er i strid med loven eller vedtektene. Stiftelsestilsynet har foretatt en vurdering av det materialet vi har mottatt. Vi vurderer å ha mottatt et tilstrekkelig materiale for å gjøre våre vurderinger, uten at vi har funnet grunnlag for å kritisere styrets økonomiske disposisjoner. Vi har heller ikke funnet at det foreligger utdelinger i strid med loven eller vedtektene."

Stiftelsestilsynet konkluderer deretter med:

"Vi viser til at styret har plikt til å forvalte Stiftelsen på en forsvarlig måte. Dersom styret ikke klarer å løse konflikten må Stiftelsestilsynet på nytt vurdere om det er grunnlag for å foreta endringer i styresammensetningen i form av avsettelse etter Stiftelsesloven § 29."

Revisor viser også til at stiftelsens kostnader målt i forhold til forvaltet kapital er lavere en annen navngitt stiftelse i samme kommune.

Godtgjørelse til styret er regulert av § 40 i stiftelsesloven. Det følger av lovteksten at godtgjørelse til styremedlem, daglig leder eller annen ledende ansatt i en stiftelse skal stå i rimelig forhold til det arbeid og ansvar som følger med vervet eller stillingen. Momenter i denne vurderingen kan være arbeidets karakter og omfang, ansvar rollen innebærer, stiftelsens formålsrealisering og ikke minst hvor bærekraftig den aktuelle godtgjørelsen er.

En rapport fra 2017 utgitt av Stiftelsestilsynet, viser at stiftelser med en egenkapital på mellom MNOK 100 og MNOK 1000 i gjennomsnitt utbetaler ca. kr. 750 0000 i lønn til daglig leder og ca. kr. 300 000 i samlet styrehonorar. Korrigeres for konsumprisindeks tilsvarer det i 2023 en lønn på kr. 921 000 og kr. 369 000 i styrehonorar jf. Statistisk Sentralbyrås priskalkulator.

Regnskapet til stiftelsen for 2023 viser en lønn til daglig leder som er 25% høyere enn det indeksregulerte beløpet og et styrehonorar som er 50% høyere.

Av ansettelsesavtalen fra 2017 fremkommer at den ansatte ikke har anledning til å inneha styreverv som konkurrerer med selskapets virksomhet, og at andre næringsmessige tillitsmannsverv skal meddeles selskapet.

Oppslag i Proff Forvalt tilsier at daglig leder i stiftelsen også er daglig leder eller styreleder i 7 foretak i tillegg til vervene i stiftelsen og det heleide eiendomsselskapet. Daglig leder i eiendomsselskapet har roller i totalt 21 foretak. Om ivaretagelsen av disse rollene og eventuelt andre roller kan ha betydning for vurderingen av ytelse og motytelse samt klausulen i ansettelseskontrakten, er ikke vurdert av revisor. I tilsvaret redegjør revisor for at han er kjent med disse andre vervene og at vervene ikke er omtalt i revisjonsdokumentasjonen, fordi de ikke krever spesielt høy innsats og derfor ikke påvirker arbeidsoppgavene som de daglige lederne har for stiftelsen.

Mindretallet i styret har etterlyst timelister fra de to daglige lederne. Det øvrige styret som inkluderer de to daglige lederne, har ikke funnet det nødvendig med spesifisering av tidsforbruk. Til tross for at en naturlig oppfølging av påstanden om for høye kostnader, ville vært å vurdere nærmere de daglige ledernes tidsbruk, har ikke revisor bedt om slik spesifisering eller annen form for redegjørelse.

6. Kommunikasjon

Konklusjon

Revisor har i nummerert brev tatt opp følgene av konflikten i styret for stiftelsens kostnader. Finanstilsynet mener at revisor skulle gått nærmere inn på påstanden om høye kostnader. Det vises til punkt 5. Flere av de forhold som fremkommer i påstandene burde vært omtalt og vurdert i revisjonsdokumentasjonen og også vurdert inntatt i den skriftlige kommunikasjonen med stiftelsen. Forholdet er brudd på revisorloven § 9-5.

Begrunnelse

ISA 260 omhandler kommunikasjon med de som har overordnet ansvar for styring og kontroll. I stiftelser vil det være styret, men også Stiftelsestilsynet, jf. stiftelsesloven § 44a og punkt 11 i standarden.

Revisor skal kommunisere de oppgaver og plikter revisor har i forhold til revisjonen av regnskapet. For en stiftelse innebærer det utvidete plikter knyttet til forvaltningen og utdeling jf. stiftelsesloven § 44. Det er skrevet 5 nummererte brev til styret i stiftelsen med kopi til hvert enkelt styremedlem og Stiftelsestilsynet. Revisor har ikke bedt om skriftlig svar på brevene fra styret.

Brev 1 er datert 26. august 2019 og tar opp de økonomiske konsekvensene av uenighet i styret. Styreflertallet må engasjere advokat for å forsvare seg mot fremsatte påstander. Revisor skriver blant annet; "konflikt innad i styret vil være uheldig for stiftelsen, og formålsrealiseringen vil gjennom dette bli skadelidende".

Brev 2 er datert 5. februar 2020 har samme innhold, med tillegg av at Stiftelsestilsynet har gjennomført tilsyn uten at det har fremkommet vesentlige bemerkninger til forvaltningen av stiftelsen.

Brev 3 datert 21. februar 2022 beskriver en situasjon hvor revisor har måttet trekke sin revisjonsberetning og avgi en ny revisjonsberetning, fordi ett styremedlem nektet å underskrive regnskapet selv om regnskapet ble vedtatt på det styremøtet hvor revisor deltok.

Brev 4 datert 16. februar 2023 har konflikten i styret som eneste punkt. Revisor redegjør for at forholdet knyttet til internfakturering er rettet opp i henhold til Skatteetatens anvisning.

Brev 5 datert 26. april 2024 tar for seg merknadene i årsberetningen fra ett styremedlem. Revisor er uenig i påstandene og skriver at styremedlemmet "kjører det som oppfattes som et eget sololøp".

Av annen lovpålagt kommunikasjon foreligger referater fra revisors årlige møte med styret uten daglig leder til stede, jf. stiftelsesloven § 44.

Arbeidspapirene viser at revisor har hatt løpende dialog med styret både muntlig i styremøter og skriftlig i form av nummererte brev. Stiftelsestilsynet og alle styremedlemmer er kopiert inn på den skriftlige kommunikasjonen. De formelle kravene i revisorloven og stiftelsesloven er i så måte ivaretatt.

Når ett styremedlem legger frem en rekke spørsmål knyttet til forvaltningen av stiftelsen, må revisor følge opp disse og objektivt og saklig vurdere innholdet i påstandene, herunder også vurdere om det er behov for et eget møte med vedkommende for å forstå kritikken. Et slikt møte ble avholdt i 2019.

Det fremgår av arbeidspapirene at alle styremedlemmer var til stede på møtene revisor har hatt med styret uten administrasjonen til stede. Revisor har også innhentet kopier av skriftlige klager fremsatt av styremedlemmet.

De nummererte brevene nr. 1-5 slår fast at det er en konflikt i styret som medfører økte kostnader for stiftelsen. Revisor har ikke tatt inn i brevene hva uenigheten går på og om noen av forslagene som er avvist av styreflertallet ville bedret styrets kontroll over forvaltningen.

7. Revisjon av driftskostnader

Konklusjon

Til tross for brudd på dokumentasjonskravet i revisorloven § 9-9, se ISA 230 punkt 8, tilsier en helhetsvurdering at det er innhentet tilstrekkelig og hensiktsmessige revisjonsbevis for driftskostnader.

Begrunnelse

Revisor har ansett at det er høy risiko knyttet til driftskostnader og har derfor lagt opp til substansrevisjon. Denne har bestått av "gjennombladning" av alle bilag samt en endringsanalyse hvor kostnader 2023 sammenliknes med kostnader 2022.

Revisjonsprogrammet beskriver hva revisor skal se etter ved gjennombladningen. Arbeidet er imidlertid ikke dokumentert på en slik måte at det fremgår hva revisor har notert seg ved gjennombladningen. Slik gjennombladningen er dokumentert tilfredsstillende den ikke kravene til dokumentasjon i revisorloven § 9-9, se ISA 230 punkt 8. En erfaren revisor kan tenke seg til hvordan revisor har utført gjennombladningen, men dokumentasjonen gir ikke trygghet for at gjennombladningen er av nødvendig kvalitet som revisjonsbevis, jf. ISA 500 punkt 6.

Endringsanalysen viser kostnader på totalt MNOK 1,7 spesifisert etter art på 23 linjer i ett regneark. Kommentarer er gitt til alle linjer. Kommentarene begynner med OK og deretter en kort forklaring. For en konto har revisor tatt ut spesifisering av posteringene, men revisor har ikke påført noen kommentarer til denne spesifiseringen. Dokumentasjonen av analysen tilfredsstillende ikke kravene i ISA 520 punkt 5 a-d, men også her er det slik at en erfaren revisor kan tenke seg til hvordan analysen er utført. Analysen sammen med gjennombladningen kan i dette tilfelle vurderes å gi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis til tross for svakhetene i gjennomføringen og i dokumentasjonen.

8. Revisjon av utdelinger

Konklusjon

Finanstilsynet finner at der foreligger tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis for utdelinger. Revisjonsselskapet må imidlertid for fremtidige revisjoner gjennomføre og dokumentere stikkprøver i henhold til ISA 530.

Begrunnelse

Utdelinger i 2023 er dokumentert i et arbeidspapir datert 7. september 2023 og baserer seg på vedtak i styremøte 27. mars 2023. Total utdeling utgjør kr. 14 950 500.

Utdelinger er et risikoområde. Revisjonsprogrammet er skrevet for å sikre at utdelinger er innen formålet og at stiftelsesloven følges. Revisor har konkludert med at utdelinger er innenfor formålet, og at administrasjonens og styrets oppfølging er tilfredsstillende.

På en oversikt som viser alle utdelinger har revisor påført to tic marks. Den ene skal representere kontroll av at utdelingen innenfor for formålet og den andre kontroll av at utbetalingen har gått til rett bankkonto. Det forelå i redegjørelsen av 10. september ingen dokumentasjon som viste hvordan revisor har utført kontrollene. Revisor har i tilsvaret til den foreløpige tilsynsrapporten vedlagt ytterligere dokumentasjon som viser detaljer knyttet til utført kontroll. Revisor har på stikkprøvebasis kontrollert at utbetaling har gått til rett konto ved å kontrollere mot bankkontonummer oppgitt på mottakers hjemmeside og har innhentet oppfølgingsrapporter som viser fremdrift på prosjektene det er bevilget midler til. Det foreligger ingen vurdering av populasjonen og antall stikkprøver, se krav om dette i ISA 530 punktene 6-8.

9. Uavhengighet og objektivitet

Konklusjon

Revisor skal løpende vurdere sin uavhengighet og iverksette tiltak for å sikre uavhengigheten, jf. revisorloven § 8-5. Revisor har konsultert internt i sitt firma og eksternt. Selv om verken svarene eller eventuelle tilleggsspørsmål fra konsultasjonene er dokumentert med revisjonsbevis innhentet fra den som er konsultert, finner Finanstilsynet at egeninteressesetrusselen er tilstrekkelig vurdert og dokumentert i fortsettelsesvurderingen for 2024.

Begrunnelse

Revisor har hvert år som en del av fortsettelsesvurderingen vurdert om etiske krav oppfylles. For 2023 konkluderte revisor med at det ikke foreligger grunn til å trekke seg. Denne vurderingen ble gjort etter ekstern konsultasjon. Konsultasjonen gikk hovedsakelig på konflikten i styret, herunder at et styremedlem hadde innvendinger mot styreberetningen.

De nummererte brevene slår fast at det er en konflikt i styret som medfører store ekstra kostnader for stiftelsen. Slik brevene er formulert (med ord som "sololøp" og at revisor er uenig med det livsvarige styremedlemmet), kan brevene tolkes som om revisor har tatt parti i konflikten innad i styret. Arbeidspapirene knyttet til det livsvarige styremedlemmets redegjørelse fremstår også å ha som bakenforliggende tanke at flertallet har rett, jf. f.eks. flertallets avvisning av forslaget om rapportering av tidsbruk.

Code of Ethics utgitt av IESBA utfyller revisorlovens regler om uavhengighet, objektivitet og aktsomhet. Punkt 540.3 A2 tar opp trusler knyttet til egeninteresse:

A self-interest threat might be created as a result of an individual's concern about losing a longstanding client or an interest in maintaining a close personal relationship with a member of senior management or those charged with governance. Such a threat might influence the individual's judgment inappropriately

Revisor er og har vært revisor i selskaper hvor daglig leder i stiftelsen er/har vært sentral i mer enn 10 år. I tilsvaret har revisor lagt ved fortsettelsesvurderingen for 2024 datert 5.8 2024 hvor det fremgår at revisor kan være uenig med enkeltpersoner i enkeltsaker, men ikke har tatt parti i den pågående konflikten. Revisor fremholder i fortsettelsesvurderingen at revisor foretar egne selvstendige vurderinger av saker som det må tas stilling til. Det fremgår også at oppdraget ikke er av stor økonomisk betydning for revisjonsselskapet.

10. Avsluttende merknader

Finanstilsynet har konstatert flere brudd på revisorloven, jf. punktene 4, 5 og 6 over. Pliktbruddene gir grunnlag for kritikk. Stiftelsesloven § 43 regulerer Stiftelsestilsynets rolle knyttet til valg av revisor. Det ligger utenfor Finanstilsynets oppgave å vurdere følgene av pliktbruddene etter stiftelsesloven.

For Finanstilsynet

Lene Tofte Dønvold
seksjonsleder

Bjørn Kristiansen
senior tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk.